Oświadczenie złożone
przez senatora Jerzego Wcisłę
na 24. posiedzeniu Senatu
w dniu 5 grudnia 2024 r.

Oświadczenie skierowane do ministra infrastruktury Dariusza Klimczaka

Szanowny Panie Ministrze!

Jednym z ważnych problemów eksportu polskiego zboża jest przystosowanie polskich portów morskich do tego zadania. Poza potrzebą natychmiastowej rozbudowy infrastruktury wewnątrz portów oraz infrastruktury transportowej w kraju problemem jest odziedziczone po poprzednim rządzie zobowiązanie wobec takich koncernów jak Grupa Viterra, których dominująca rola w globalnym wymiarze mogła stanowić zagrożenie dla interesów polskich rolników. Proszę o informację, jaka jest dzisiaj sytuacja w tych sferach.

W szczególności proszę o informacje dotyczące, po pierwsze, planów rozbudowy i modernizacji portów morskich.

1. Które porty są brane pod uwagę w planach inwestycyjnych związanych z przeładunkiem zbóż – Gdańsk, Gdynia, Szczecin, Świnoujście, Elbląg czy jakieś inne?

2. Jakie są przewidywane zdolności przeładunkowe tych portów po zakończeniu inwestycji?

3. Jakie rodzaje i ilości zbóż będą mogły być przeładowywane w poszczególnych portach?

4. Jaka jest planowana wartość inwestycji w infrastrukturę portową – w tym magazyny, silosy, urządzenia przeładunkowe – w każdym z portów?

5. Jaki udział w całości planów będzie miał Agroterminal, który ma powstać w Porcie Gdańsk, i jakie są konkretne dane dotyczące tej inwestycji?

6. Jakie działania zostaną podjęte w celu modernizacji i rozbudowy infrastruktury kolejowej i drogowej dostarczającej zboże do portów?

Po drugie, mam pytania w zakresie rozwoju transportu śródlądowego.

1. W jaki sposób planowane inwestycje wpłyną na rozwój transportu zbóż drogą wodną?

2. Które rzeki mogą być wykorzystywane – Wisła, Odra, Warta, Noteć, Szkarpawa, Kanał Bydgoski czy inne – do transportu zbóż?

3. Jakie inwestycje w infrastrukturę śródlądową – modernizacja śluz, pogłębienie torów wodnych, budowa terminali przeładunkowych – są planowane?

4. Jaka jest planowana wartość inwestycji w rozwój infrastruktury śródlądowej?

Po trzecie, kwestia współpracy z Ukrainą.

1. W jaki sposób planowane inwestycje wpłyną na współpracę z Ukrainą w zakresie eksportu zbóż?

2. Czy rozbudowa infrastruktury pozwoli na zwiększenie przepustowości polskich portów i dróg wodnych dla ukraińskiego zboża?

Po czwarte, kwestia harmonogramu i finansowania oraz inne sprawy.

1. Jaki jest przewidywany harmonogram realizacji planowanych inwestycji w poszczególnych portach i na drogach wodnych?

2. Jakie są źródła finansowania – fundusze unijne, budżet państwa – planowanych inwestycji? Czy dopuszczalne są inwestycje prywatne?

3. Czy istnieją zobowiązania portów wobec zagranicznych bądź globalnych koncernów, w tym Grupy Viterra, które mogą stanowić zagrożenie dla polskich rolników?

Proszę również o ocenę wpływu planowanych inwestycji na konkurencyjność polskich portów na rynku przeładunku zbóż oraz na rozwój gospodarczy regionów, w których te inwestycje będą realizowane, oraz o informację, jak te działania wpłyną na zabezpieczenie interesu polskich rolników i producentów zbóż i w jakim stopniu zabezpieczą ich potrzeby eksportowe.

Jerzy Wcisła